

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Agri 2 ΧΡΗΣΗ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ

Περιγραφή

Ο δείκτης αποτιμά τη συνολική ποσότητα φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων που εφαρμόζονται στις γεωργικές καλλιέργειες του Νομού Θεσσαλονίκης ετησίως. Τα στοιχεία αυτά προέκυψαν μετά από αναγωγή της πανελλαδικής χρήσης αυτών των ουσιών στο Νομό Θεσσαλονίκης με βάση την αναλογία της έκτασης των γεωργικών καλλιεργειών.

Σημασία του δείκτη

Ο δείκτης Agri 2 «Χρήση Φυτοφαρμάκων» επιλέχθηκε λόγω της σημασίας της χρήσης φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων στην ποιότητα των υδάτων, τη βιοποικιλότητα, τη σταθερότητα των οικοσυστημάτων και τελικά στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων επιφέρει σοβαρή υποβάθμιση του περιβάλλοντος που δύσκολα είναι αναστρέψιμη. Ο δείκτης είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς παρέχει πληροφορίες τόσο για την επιβάρυνση του περιβάλλοντος (νερό, έδαφος, ατμόσφαιρα), όσο και των έμβιων οργανισμών, συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου.

Μεθοδολογία υπολογισμού

Η ποσότητα φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων (ενεργά συστατικά σε g) που καταναλώνεται κάθε χρόνο στο Νομό Θεσσαλονίκης αναφέρεται συνολικά χωρίς να γίνεται διάκριση στις διάφορες κατηγορίες. Πρωτογενή στοιχεία υπάρχουν μόνο σε εθνικό επίπεδο (FAOSTAT) ενώ προς το παρόν είναι αδύνατη η εύρεση στοιχείων για το Νομό Θεσσαλονίκης (βλ. Agri 1). Παρόλα αυτά θεωρείται ότι η αναγωγή των πανελλαδικών στοιχείων στο Νομό Θεσσαλονίκης με βάση την αναλογία της γεωργικής έκτασης (στοιχεία ΕΣΥΕ 1999/2000) παρέχει με ικανοποιητική προσέγγιση την απαιτούμενη πληροφορία.

Πορεία του δείκτη

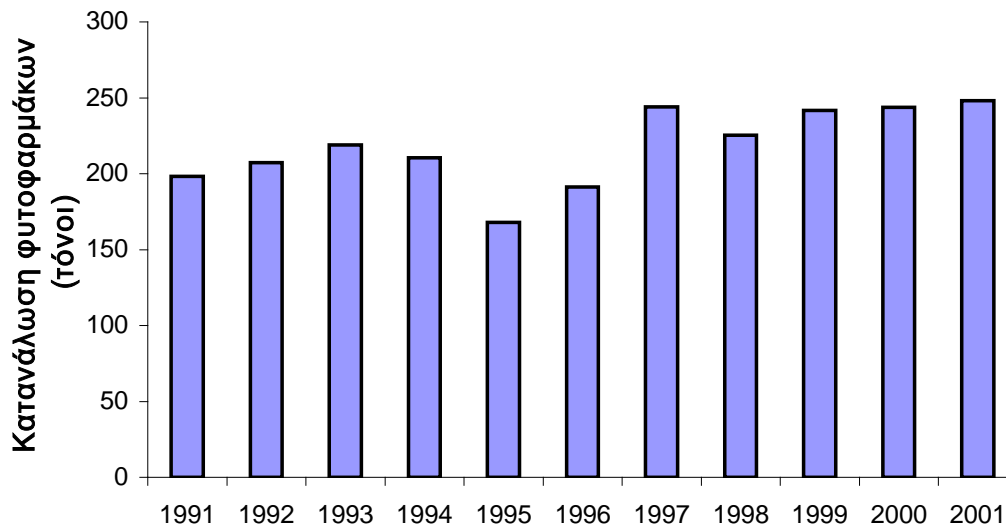
Η ετήσια χρήση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων στο Νομό Θεσσαλονίκης αυξήθηκε την περίοδο 1991-2001 (Εικόνα 1), με εξαίρεση τα έτη 1995 και 1996 που καταγράφηκαν οι μικρότερες ποσότητες (167,9 και 191,4 τόνοι αντίστοιχα). Κατά τα πρώτα 4 έτη της χρονοσειράς (1991-1994) η κατανάλωση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων κυμάνθηκε γύρω στα 200-210 τόνους ετησίως. Τα τελευταία όμως 5 έτη (1997-2001) παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της κατανάλωσης φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων (περί των 240 τόνων ετησίως).

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Τα στοιχεία αυτά προκαλούν ανησυχία για την πολιτική και τις πρακτικές που εφαρμόζονται στη χρήση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων στις γεωργικές καλλιέργειες στο Νομό Θεσσαλονίκης. Επειδή τα στοιχεία αυτά πηγάζουν από τα πρωτογενή στοιχεία σε εθνικό επίπεδο σημαίνει ότι το ίδιο πρόβλημα υπάρχει και πανελλαδικά, υπονομεύοντας το περιβάλλον, την άγρια ζωή και τον άνθρωπο. Απαιτείται η λήψη άμεσων μέτρων για περιορισμό της χρήσης των ουσιών αυτών τόσο για την προστασία του περιβάλλοντος και των έμβιων όντων, όσο και για την υγεία και ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Απαραίτητη θεωρείται επίσης ότι είναι η ενημέρωση και η εκπαίδευση των αγροτών για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων.

Εικόνα 1: Χρήση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων (τόνοι) στο Νομό Θεσσαλονίκης

Η αύξηση της χρήσης φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων στη χώρα μας την περίοδο 1991-2001 αποτελεί εξαίρεση μεταξύ των περισσότερων Ευρωπαϊκών κρατών. Συγκεκριμένα, μεταξύ 24 χωρών, μόνο σε 3 (Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία και Σουηδία) υπήρξε αύξηση της χρήσης αυτών των ουσιών στις γεωργικές καλλιέργειες. Αντίθετα, σημειώθηκε μείωση της χρήσης τους σε 10 χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ιταλία, Λιθουανία, Νορβηγία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Σλοβακία) ενώ ήταν σχεδόν σταθερή σε 11 (Βέλγιο, Γαλλία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Μάλτα, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Τσεχία και Φινλανδία).